Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Balan Gheorghe
Dosarul nr. 2r-2449/24 (2-24075967-02-2r-02092024)

D E C I Z I E

5 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Malîi Ala și Mămăligă Natalia

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de administratorul SRL „Bigsport", Știrbu Dumitru,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024, prin care a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Coșcodan Ion împotriva SRL „Bigsport", intervenient accesoriu Boinicean Pavel, privind repararea prejudiciului cauzat sănătății,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 9 iulie 2024, Coșcodan Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Bigsport", intervenient accesoriu Boinicean Pavel, privind repararea prejudiciului cauzat sănătății.

Concomitent cu cererea depusă, Coșcodan Ion a solicitat în scopul asigurării acţiunii, aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești, bunurile mobile și imobile ale SRL „Bigsport" în limita valorii acțiunii de 253 504 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024 a fost admisă cererea depusă de Coșcodan Ion cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii și s-a aplicat sechestru pe mijloacele bănești, bunurile mobile și imobile ale SRL „Bigsport" în mărime de 253 504 lei, până la examinarea în fond a cauzei civile. S-a pus în seama executorului judecătoresc sarcina de a evalua bunurile pe care se aplică sechestrul, precum și de a identifica sumele de bani

disponibile în conturile SRL „Bigsport” în oricare din băncile din Republica Moldova în limitele acestei sume.

Solicitarea recurentei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 august 2024, administratorul SRL „Bigsport”, Știrbu Dumitru, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond, soluționarea problemei în fond și respingerea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele recurentei:

În argumentarea cererii de recurs, administratorul SRL „Bigsport”, Știrbu Dumitru, consideră că instanţa de fond, la examinarea cererii de asigurare a acţiunii, nu a analizat suficient rationalitatea şi temeinicia cerintelor solicitantului referitor la aplicarea măsurilor asiguratorii, nu a ţinut cont de faptul dacă este asigurat un echilibru între interesele părţilor cointeresate şi de circumstanţele importante precum capacitatea financiară a recurentei şi dacă măsurile solicitate corespund cu însăşi obiectul acţiunii.

Relevă că SRL „Bigsport” este o companie reputabilă, care activează din anul 2013 în domeniul importului, distribuţiei şi comercializării suplimentelor alimentare pentru sportivi şi a prestării serviciilor de fitness, prin intermediul reţelei proprii de săli de sport şi de fitness în mun. Chişinău, sub marca BYG SPORT GYM. Sălile de sport şi fitness BYG SPORT GYM sunt destinate practicării sportului şi menţinerii unui mod sănătos de viaţă pentru clienţii noştri şi nicidecum nu sunt destinate recuperării post-operatorii sau tratamentului medical curativ cum ar fi cabinetele de kinetoterapie care sunt destinate tratamentului şi recuperării pacienţilor după traumele suferite.

Notează că conform raportului financiar pentru anul 2023, SRL „Bigsport” a raportat către Biroul Naţional de Statistică şi Serviciul Fiscal de Stat un venit din vânzări de 31,47 milioane lei şi un profit de 2,82 milioane lei.

Remarcă că compania SRL „Bigsport” nu a intenționat și nu intenţionează să înstrăineze bunurile care îi aparţin în scopul eschivării de la executarea creantelor sale, mai mult ca atât, nu există nici o probă care ar crea această percepţie, ori compania activează pe piaţa din Republica Moldova de peste 10 ani şi are încheiate contracte cu mai mulţi agenţi economici din ţară şi din afara ţării valoarea cărora depăşeşte cu mult valoarea pretenţiilor solicitate de către Coşcodan Ion.

Subliniază recurenta că au fost deschiși la soluționarea pe cale amiabilă a litigiului și consideră nejustificată menţinerea restricţiilor instituite prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024, asupra companiei SRL „Bigsport”.

La 3 decembrie 2024, intimatul Coșcodan Ion a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii recurate.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 12 iulie 2024, iar la actele cauzei lipsește dovada comunicării încheierii contestate. Totodată, recurenta a comunicat că a luat cunoștință cu încheierea contestată la 9 august 2024, de la executorul judecătoresc Gosic Andrei.

Astfel, recursul declarat de administratorul SRL „Bigsport”, Știrbu Dumitru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024 se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide recursul întemeiat și pasibil de a fi admis, iar încheierea instanței de fond casată, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În baza art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În acord cu prevederile art. 174 Cod de procedură civilă la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În temeiul art. 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a

unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.

Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.

Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu este suficientă acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu caracter patrimonial, ci este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În această ordine de idei, Colegiul reține că stabilirea oricărei restricții față de pârât, prin măsurile de asigurare a acțiunii, se permite doar în cazuri excepționale, în baza unor temeiuri expres prevăzute de Codul de procedură civilă.

Colegiul relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Din actele cauzei rezultă că, la 9 iulie 2024, Coșcodan Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Bigsport”, intervenient accesoriu Boinicean Pavel, privind repararea prejudiciului cauzat sănătății.

Concomitent cu cererea depusă, Coșcodan Ion a solicitat în scopul asigurării acţiunii, aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești, bunurile mobile și imobile ale SRL „Bigsport” în limita valorii acțiunii de 253 504 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024 a fost admisă cererea depusă de Coșcodan Ion cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii și s-a aplicat sechestru pe mijloacele bănești, bunurile mobile și

imobile ale SRL „Bigsport” în mărime de 253 504 lei, până la examinarea în fond a cauzei civile. S-a pus în seama executorului judecătoresc sarcina de a evalua bunurile pe care se aplică sechestrul, precum și de a identifica sumele de bani disponibile în conturile SRL „Bigsport” în oricare din băncile din Republica Moldova în limitele acestei sume.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei și motivele invocate de recurent, Colegiul judiciar constată că, instanța de fond eronat a reținut starea de fapt și a aplicat cadrul legal situației.

La caz, Colegiul judiciar relevă că în argumentarea soluției sale, prima instanță a reținut că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar putea face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești din motivul înstrăinării bunurilor pe care le deține.

În asemenea circumstanțe, Colegiul judiciar reiterează că asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim și să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtei trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecție anticipată a drepturilor reclamantului. Depășirea scopului asigurării echivalează cu încălcarea gravă a drepturilor părții pârâte în cadrul procesului civil.

În acest sens, Colegiul conchide că instanța ierarhic inferioară a omis să argumenteze necesitatea instituirii măsurilor de asigurare prin prisma aprecierii pericolului eventualei imposibilități de executare ținut de substanța obiectului acțiunii.

Instanța de recurs remarcă că argumentele primei instanțe nicidecum nu justifică necesitatea aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs reține și faptul că, prin depăşirea scopului asigurării acţiunii se va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil, cărora i s-ar putea cauza prejudicii irecuperabile.

Colegiul judiciar accentuează că, în jurisprudenta CEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces. Acest principiu - unul din elementele noțiunii mai largi de proces echitabil - impune fiecărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj în raport cu „adversarul” ei (cauza Ankerl contra Suediei, hotarârea din 18 februarie 1997; cauza Niderost - Huler contra Suediei, hotarârea 1997-I/24 noiembrie 1997).

Totodată, instanța de recurs punctează că, legislația procesuală civilă lasă judecătorului posibilitatea de a aprecia întinderea şi caracterul real și ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamanta/intimată.

Astfel, în contextul aplicării măsurilor asiguratorii, Curtea Europeană a subliniat că, atât în procesul penal, cît şi în procesul civil, este importantă

demonstrarea existenţei riscului întârzierii aplicării măsurii (periculum in mora) (a se vedea DCC nr.55 din 4 mai 2023, § 56; Fabrizio Stefano Piras v. San Marino (dec.), 27 iunie 2017, § 53).

De asemenea, în jurisprudenţa sa, Curtea a reţinut că măsurile provizorii, aplicate în fiecare caz separat examinat de instanţa de judecată, ţin de substanţa obiectului acţiunii. Instanţa urmează să dispună măsura provizorie, care menţine starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanţe în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei pagube ireparabile (HCC nr. 31 din 1 octombrie 2013, §72).

Așadar, atunci când există riscul ca o măsură să impună o sarcină excesivă, trebuie să existe anumite garanții procedurale, astfel încât să se asigure că funcționarea sistemului și impactul acestuia asupra drepturilor de proprietate ale solicitantului nu sunt nici arbitrare, nici imprevizibile (a se vedea, de exemplu, Džinić v. Croația, 17 mai 2016, § 68).

În această ordine de idei, Colegiul judiciar notează că, conform art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii. Astfel, legiuitorul a pus în sarcina solicitantului prezentarea unor probe pertinente, care ar justifica necesitatea asigurării acțiunii.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanțe, în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.

Colegiul judiciar remarcă că simpla existență a pretențiilor față de recurenta/pârâtă nu justifică temeinicia cererii de asigurare a acțiunii, în condițiile în care scopul asigurării acţiunii urmează să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece asigurarea acţiunii constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către instanţa de judecată.

În acest sens, Colegiul judiciar apreciază ca fiind incorectă soluția instanței de fond, cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare, așa cum a fost menționat.

Mai mult ca atât, asigurarea acțiunii civile este o măsură care implică anumite restricții și imixtiuni în sfera drepturilor pârâtei. Astfel, la caz nu este întrunit caracterul de raționalitate și temeinicie a cerințelor solicitantei despre aplicarea măsurilor de asigurare. Aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii impune limitări serioase în exercitarea drepturilor civile ale persoanei și nu poate fi dispusă în mod expres, având la bază simple afirmații, ci urmează a fi demonstrat efectiv existența riscurilor justificative. Or, măsura în cauză limitează drepturile patrimoniale

fundamentale ale persoanei apărate de art. 46 al Constituției Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Măsura sechestrului asupra bunurilor reprezintă o ingerință directă în exercitarea dreptului său de proprietate. Prin urmare, încălcarea de către stat a acestui drept, urmează a fi realizată doar în circumstanțe excepționale, cu asigurarea unui echilibru justificativ între interesele generale ale societății în coraport cu interesele individuale.

În același timp, Colegiul civil reiterează că, pe lângă faptul că scopul măsurilor de asigurare este de a conserva o anumită situație legală sau de fapt pentru a proteja drepturile părții interesate, acestea urmează a fi proporționale, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantei.

Deci, Colegiul evidențiază că reclamantul/intimat Coșcodan Ion nu a prezentat probe, care să demonstreze existența riscului imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii. Or, actele cauzei atestă lipsa probelor și lipsa motivelor reale faptice, care să demonstreze necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, iar riscul invocat de partea intimată, de a fi imposibilă executarea hotărârii judecătorești în cazul în care nu vor fi aplicate măsuri de asigurare, este lipsit de suport atât faptic, cât și legal. Corespunzător, soluția instanței de fond dată în acest sens este una neconformă cadrului legal pertinent aplicabil situației faptice constate de instanțe.

Aderent, Colegiul judiciar reiterează că obiectul litigiului constituie repararea prejudiciului cauzat sănătății prin vătămarea integrității corporale, astfel că întinderea prejudiciului urmaează a fi apreciată la examinarea cauzei în fond. Pe de altă parte, necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de necesitatea menținerii stării de fapt pe durata examinării cauzei, ceea ce în speță nu a fost demonstrat.

În acest sens, Colegiul reține ca fiind întemeiate alegațiile recurentului privitor la faptul că compania SRL „Bigsport” nu a intenționat și nu intenţionează să înstrăineze bunurile care îi aparţin în scopul eschivării de la executarea creantelor sale, mai mult ca atât nu există nici o probă care ar crea această percepţie.

Prin urmare, Colegiu civil conchide că, instanța de fond eronat a concluzionat asupra necesității admiterii cererii de asigurare a acțiunii în sensul formulat de Coșcodan Ion.

Reieșind din faptul că argumentele recursului declarat de administratorul SRL „Bigsport”, Știrbu Dumitru, sunt întemeiate, instanţa de recurs consideră necesar de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de fond, soluționând prin decizie problema respectivă, cu respingerea cererii depuse de Coșcodan Ion cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către administratorul SRL „Bigsport”, Știrbu Dumitru.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Coșcodan Ion împotriva SRL „Bigsport”, intervenient accesoriu Boinicean Pavel, privind repararea prejudiciului cauzat sănătății, și soluționează prin decizie problema în fond, prin care:

Se respinge cererea depusă de Coșcodan Ion cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii: Malîi Ala

Mămăligă Natalia